

XIII. FEKETE MIHÁLY EMLÉKVERSENY

Zenta, 2015. december 5.

6. évfolyam

1. Melyik az a legnagyobb természetes szám, amely oda-vissza olvasva is ugyanannyit ér? Tudjuk még róla, hogy számjegyeinek összege 30, és benne legfeljebb háromszor fordulhat elő ugyanaz a számjegy.

2. Mennyi lehet azon négy egymástól különböző prímszám szorzata, amelyek összege 34?

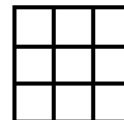
3. Ez egy 3×3 -as „rács”. Egységnyi oldalú négyzetekből áll. Rakd össze:

a) nyolc darab három egység hosszúságú cérnából,

b) négy darab hat egység hosszúságú cérnából,

c) hat darab négy egység hosszúságú cérnából!

A cérnát elvágni nem szabad.

4. Melyek azok a kétjegyű számok, amelyeket 13-mal osztva a kapott maradék annyi, mint a szám 11-gyel való osztásakor kapott hányados, és a 11-gyel való osztásakor kapott maradék is annyi, mint a 13-mal való osztásakor kapott hányados?

A feladatok kidolgozására 120 perc áll rendelkezésre.

Jó munkát!

MEGOLDÁSOK – 6. évfolyam

1. Melyik az a legnagyobb természetes szám, amely oda-vissza olvasva is ugyanannyit ér? Tudjuk még róla, hogy számjegyeinek összege 30, és benne legfeljebb háromszor fordulhat elő ugyanaz a számjegy.

Megoldás: A keresett szám akkor lesz a legnagyobb, ha a lehető legtöbb számjegyből áll, vagyis a 30-at a lehető legtöbb egyjegyű természetes szám összegeként kellene előállítani.

Ehhez minél nagyobb alaki értékű számjegyeket kell választani, de úgy, hogy az összegük (a): $30 : 3 = 10 < a \leq 15 = 30 : 2$ legyen, mivel a keresett számban legfeljebb háromszor, de az oda-vissza olvasás miatt legalább kétszer előfordulhat ugyanaz a számjegy.

A három azonos számjegy a szám közepén kell, hogy álljon és páros szám kell hogy legyen, mivel a jegyek összege páros.

A legtöbb jegyű akkor lesz a szám, ha a három azonos jegy a 0 és $2 \cdot (0 + 1 + 2 + 3 + 4 + 5) = 2 \cdot 15 = 30$ miatt a számban kétszer szereplő számjegyek: az 1, 2, 3, 4 és 5.

Így egy 13 jegyű palindrom-számhoz jutunk, amely az **5432100012345**.

2. Mennyi lehet azon négy egymástól különböző prímszám szorzata, amelyek összege 34?

Megoldás: A 34-nél kisebb prímszámokból, azaz a 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29, 31 számok közül kell négy különbözőt kiválasztanunk, amelyek összege 34. Mivel a három legkisebb összege: $2 + 3 + 5 = 10$, ezért a legnagyobb nem haladhatja meg a 23-at. Tehát a választási lehetőségünk a

2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23

számokra szűkül. Csak két esetben találunk megfelelő számnegyest:

$$3 + 5 + 7 + 19 = 34, \text{ ekkor a szorzat: } 3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 19 = 1995,$$

$$3 + 7 + 11 + 13 = 34, \text{ ekkor a szorzat: } 3 \cdot 7 \cdot 11 \cdot 13 = 3003.$$

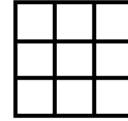
3. Ez egy 3×3 -as „rács”. Egységnyi oldalú négyzetekből áll. Rakd össze:

a) nyolc darab három egység hosszúságú cérnából,

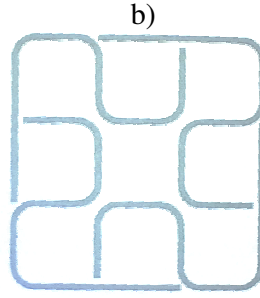
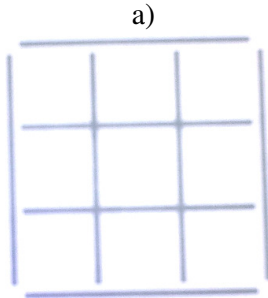
b) négy darab hat egység hosszúságú cérnából,

c) hat darab négy egység hosszúságú cérnából!

A cérnát elvágni nem szabad.

Megoldás:

4. Melyek azok a kétjegyű számok, amelyeket 13-mal osztva a kapott maradék annyi, mint a szám 11-gyel való osztásakor kapott hányados, és a 11-gyel való osztásakor kapott maradék is annyi, mint a 13-mal való osztásakor kapott hányados?

Megoldás: Legyen a keresett n szám 13-as osztási maradéka b , a hányadosa pedig a . Ekkor $n = 13a + b$. Hasonlóan, ha az n szám 11-es osztási maradéka y , a hányadosa pedig x , akkor $n = 11x + y$. A feladat szerint $a = y$ és $b = x$, azaz $13a + b = 11b + a$, ahonnan $12a = 10b$, tehát $6a = 5b$. Az a és b egész számok, minden megoldás az $a = 5$ és $b = 6$ egy többszöröse. Ha $a = 0$ és $b = 0$, akkor $n = 0$, ami nem kétjegyű. Ha $a = 5$ és $b = 6$, akkor $n = 71$.

Ha $a = 10$ és $b = 12$, akkor már $n > 100$, tehát csak egy ilyen kétjegyű szám van, és ez a szám a 71.